

THE ARTISTIC REPRESENTATION OF TASHKENT IN ALEKSANDR FAYNBERG'S WORKS**Temirova Shaxloxon Hamid qizi**2nd-year student, Faculty of Oriental Philology
Uzbekistan State World Languages University
temirovashaxlo37@gmail.com**Abstract**

This article analyzes the artistic representation of Tashkent in the works of Aleksandr Faynberg. It highlights how the city of Tashkent is depicted not only as a geographical place but also as a spiritual and aesthetic image. The study also explores how the poet expresses love for the homeland, human values, and the beauty of life through urban imagery.

Key words

Tashkent image, poetry, artistic representation, homeland, poetic image, urban landscape.

ALEKSANDR FAYNBERG IJODIDA TOSHKENT OBRAZINING BADIY IFODASI**Annotatsiya**

Ushbu maqolada Aleksandr Faynberg ijodida Toshkent obrazining badiiy ifodasi tahlil qilinadi. Shoir asarlarida Toshkent shahri nafaqat geografik makon, balki ma'naviy va estetik obraz sifatida tasvirlanishi yoritiladi. Shuningdek, Toshkent manzaralari orqali Vatan muhabbati, insoniylik va hayot go'zalligining poetik talqini ochib beriladi.

Kalit so'zlar

Toshkent obrazi, she'riyat, badiiy tasvir, Vatan, poetik obraz, shahar manzarasi.

Adabiyotda shahar obrazi muhim badiiy vositalardan biri hisoblanadi. Shoir va yozuvchilar shahar manzaralari orqali jamiyat hayoti, inson ruhiyati va davr muhitini aks ettiradilar. Ayniqsa, shoir ijodida muayyan shahar obrazining shakllanishi uning dunyoqarashi va badiiy uslubini ochib berishda muhim ahamiyatga ega. Aleksandr Faynberg ijodida Toshkent shahri alohida o'rin egallaydi. Shoirning hayoti va ijodi aynan shu shahar bilan chambarchas bog'liq bo'lib, uning ko'plab she'rlarida Toshkent go'zal, samimiy va hayotga to'la maskan sifatida tasvirlanadi. Faynberg uchun Toshkent nafaqat yashash joyi, balki ilhom manbai, ruhiy yaqin makon sifatida namoyon bo'ladi. Shu sababli shoir ijodida Toshkent obrazining badiiy ifodasini o'rganish muhim ilmiy ahamiyatga ega. Aleksandr Faynberg she'riyatida Toshkent obrazi ko'p qirrali va chuqur mazmunga ega. Shoir Toshkentni oddiy shahar sifatida emas, balki o'ziga xos ruhiyatga ega bo'lgan badiiy makon sifatida tasvirlaydi. Uning she'rlarida shahar ko'pincha iliqlik, samimiyat va mehr timsoli sifatida namoyon bo'ladi.

Mazkur maqola Aleksandr Faynberg ijodida Toshkent obrazining badiiy ifodasini o'rganishga bag'ishlangan. Unda shoir she'riyatida Toshkent shahri qanday tasvirlanganligi, uning badiiy,

ma'naviy va falsafiy mazmuni tahlil qilinadi. Maqolada Toshkent obrazi nafaqat oddiy shahar sifatida, balki Vatan timsoli, insoniylik va samimiyat markazi sifatida talqin etilishi yoritiladi. Tadqiqot jarayonida Faynberg she'rlarida qo'llanilgan poetik obrazlar, tasviriy vositalar va badiiy uslub xususiyatlari ko'rib chiqiladi. Ayniqsa, shahar manzaralari orqali shoirning ichki kechinmalari, hayotga bo'lgan munosabati hamda Vatanga muhabbati qanday ifodalanganiga alohida e'tibor qaratiladi. Shuningdek, maqolada Toshkent obrazining tabiat tasvirlari, vaqt va xotira bilan bog'liqligi ham ochib beriladi. Shoir ijodida shahar va inson ruhiyati o'rtasidagi uyg'unlik, Toshkentning ilhom manbai sifatidagi o'rni ilmiy asosda tahlil qilinadi. Mazkur maqola adabiyotshunoslik yo'nalishida tahsil olayotgan talabalar, ilmiy tadqiqotchilar hamda Faynberg ijodiga qiziquvchilar uchun foydali bo'lib, shoirning badiiy merosini chuqurroq anglashga xizmat qiladi.

Faynberg asarlarida Toshkentning ko'chalari, bog'lari va quyoshli osmoni yorqin poetik obrazlar orqali ifodalanadi. Shoir shahar manzaralarini tasvirlashda sodda, ammo ta'sirchan badiiy vositalardan foydalanadi. Natijada o'quvchi shahar muhitini nafaqat ko'radi, balki his etadi. Shoir ijodida Toshkent obrazi ko'pincha Vatan tushunchasi bilan uyg'unlashadi. Faynberg uchun Toshkent – bu O'zbekistonning yuragi, uning ma'naviy markazidir. Shahar tasviri orqali shoir Vatanga bo'lgan muhabbatini ifoda etadi. Bu esa Toshkent obrazining badiiy ahamiyatini yanada oshiradi. Bundan tashqari, Faynberg she'riyatida Toshkent obrazi insoniylik va do'stlik g'oyalari bilan ham bog'liq holda talqin qilinadi. Shoir turli millat vakillari yashaydigan bu shaharni hamjihatlik va bag'rikenglik maskani sifatida ko'rsatadi. Bu esa uning asarlariga gumanistik ruh bag'ishlaydi. Faynberg ijodida Toshkentning tabiiy manzaralari ham muhim o'rin egallaydi. Shahar bog'lari, daraxtlari, quyoshli iqlimi va iliq muhit shoir she'rlarida katta mehr bilan tasvirlanadi. Bu tasvirlar orqali shoir shahar va tabiat uyg'unligini ko'rsatadi. Shuningdek, Toshkent obrazi shoir she'riyatida vaqt va xotira bilan ham bog'lanadi. Shoir ba'zan shaharni o'tgan kunlar xotirasi bilan tasvirlab, unda vaqt o'tishi, hayot o'zgarishi kabi falsafiy g'oyalarni ifodalaydi. Bu esa Toshkent obraziga yanada chuqur ma'no bag'ishlaydi.

Aleksandr Faynberg ijodida Toshkent obrazi shoirning badiiy dunyoqarashi va estetik qarashlarini aks ettiruvchi muhim markaziy unsurlardan biri hisoblanadi. U Toshkentni oddiy shahar sifatida emas, balki inson qalbiga yaqin, iliq va samimiy muhitga ega bo'lgan tirik badiiy makon sifatida tasvirlaydi. Shoirning bu yondashuvi shahar obraziga chuqur ma'naviy va falsafiy mazmun bag'ishlaydi. Faynberg she'riyatida Toshkent obrazi ko'pincha insoniylik, mehr-oqibat va do'stlik kabi umuminsoniy qadriyatlar bilan uyg'unlashadi. Shoir bu shaharni turli millat va madaniyat vakillari birlashgan, o'zaro hurmat va hamjihatlik hukm suradigan maskan sifatida talqin qiladi. Bu esa Toshkent obrazining nafaqat badiiy, balki ijtimoiy va ma'naviy ahamiyatini ham oshiradi. Shuningdek, Toshkent obrazi orqali shoir o'zining shaxsiy hayotiy tajribalarini, xotiralarini va ruhiy kechinmalarini ifoda etadi. Uning she'rlarida shahar manzaralari ko'pincha o'tgan kunlar, yoshlik xotiralarini va hayotning o'zgaruvchanligi bilan bog'lanadi. Bu esa Toshkent obraziga vaqt va xotira bilan bog'liq chuqur falsafiy mazmun yuklaydi. Faynberg ijodida Toshkentning tabiiy manzaralari ham alohida ahamiyat kasb etadi. Shoir shahar bog'lari, daraxtlari, quyoshli osmoni va iliq iqlimini katta mehr bilan tasvirlaydi. Bu tasvirlar orqali u shahar va tabiat o'rtasidagi uyg'unlikni ko'rsatadi. Natijada Toshkent obrazi nafaqat urbanistik makon, balki tabiat bilan uyg'unlashgan go'zal muhit sifatida namoyon bo'ladi.

Bundan tashqari, shoir Toshkent obrazini yaratishda sodda, ammo ta'sirchan poetik vositalardan foydalanadi. Uning tasvirlari ortiqcha murakkabliksiz, lekin chuqur ma'noga ega bo'lib, o'quvchi qalbiga tez yetib boradi. Bu esa Faynberg ijodining asosiy badiiy xususiyatlaridan biri hisoblanadi. Yana bir muhim jihat shundaki, Faynberg she'riyatida Toshkent obrazi ko'pincha Vatan tushunchasining badiiy ifodasi sifatida namoyon bo'ladi. Shoir uchun Toshkent – bu nafaqat yashash

joyi, balki ruhiy yaqinlik, ilhom manbai va hayot mazmuni bilan bog‘liq muqaddas maskandir. Shu sababli uning she‘rlarida shahar tasviri Vatan muhabbati bilan chambarchas bog‘langan holda ifodalanadi. Umuman olganda, Aleksandr Faynberg ijodida Toshkent obrazi ko‘p qirrali va chuqur mazmunga ega bo‘lib, u shoirning badiiy tafakkuri, ma‘naviy qarashlari va estetik ideallarini o‘zida mujassamlashtiradi. Toshkent tasviri orqali shoir o‘quvchini nafaqat go‘zallikni his etishga, balki Vatan, insoniylik va hayotning qadri haqida o‘ylashga undaydi. Shu jihatdan Faynbergning Toshkentga bag‘ishlangan poetik obrazlari o‘zbek adabiyotida shahar tasvirining eng yorqin va ta’sirchan namunalaridan biri sifatida baholanishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Faynberg A. Izbrannye stikhi. – Moskva: Xudojestvennaya literatura, 2008.
2. Faynberg A. She‘rlar to‘plami. – Toshkent: G‘afur G‘ulom nomidagi nashriyot, 2010.
3. Karimov N. XX asr o‘zbek adabiyoti tarixi. – Toshkent: O‘qituvchi, 2005.
4. Qosimov B. Adabiyotshunoslik asoslari. – Toshkent: Akademnashr, 2012.
5. Yo‘ldoshev Q. Adabiyot nazariyasi asoslari. – Toshkent: O‘qituvchi, 2006.
6. O‘zbek adabiyoti tarixi. – Toshkent: Fan nashriyoti, 2016.
7. Rahimov M. Zamonaviy o‘zbek she‘riyati tahlili. – Toshkent: Akademnashr, 2014.

